

DET KGL. NORSKE VIDENSKABERS SELSKAB, MUSEET

rapport

ZOOLOGISK SERIE 1977 - 8

Ornitologiske undersøkelser i
Eidsbotn, Levangersundet og
Alfnesfjæra, Levanger kommune,
Nord - Trøndelag

Øyvind Spjøtvoll

Universitetet i Trondheim

K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapport, Zool. Ser. 1977 - 8

ORNITOLOGISKE UNDERSØKELSER I EIDSBOTN, LEVANGERSUNDET OG
ALFNESFJÆRA, LEVANGER KOMMUNE, NORD-TRØNDELAG

av

ØYVIND SPJØTVOLL

Rapporten er utført etter oppdrag fra Miljøverndepartementet

Universitetet i Trondheim

Det Kgl. norske Videnskabers Selskab, Museet

Trondheim, mai 1977

ISBN 82 - 7126 - 142 - 8

REFERAT

Spjøtvoll, Øyvind. 1977. Ornitologiske undersøkelser i Eidsbotn, Levangersundet og Alfnesfjæra, Levanger kommune, Nord-Trøndelag. *K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapport Zool. Ser. 1977 - 8*

Rapporten gir en oversikt over de ornitologiske undersøkelser som har foregått i Eidsbotn, Levangersundet og Alfnesfjæra i tidsrommet 1.9. 1965 til 1.1. 1977. Hele 159 fuglearter er med sikkerhet registrert, og i tillegg kommer 5 arter som er observert like utenfor undersøkelsesområdet.

Områdets beliggenhet, topografi og vegetasjon blir kort beskrevet, og de viktigste tekniske inngrep blir også omtalt. Rapporten dokumenterer områdets store verdi som fuglelokalitet, og det blir også sett i sammenheng med andre kjente fuglelokaliteter i nærheten. Det er først og fremst som hvile- og furasjeringsplass på vår- og høsttrekket og som overvintringslokalitet at dette fugleområdet har størst ornitologisk verdi.

Det blir konkludert med at verneinteressene (landskapsmessige, trivselsmessige, botaniske, ornitologiske, andre vitenskapelige, pedagogiske, estetiske m.fl.) er såvidt store at området må sies å ha verdi ikke bare på det lokale plan, men også i nasjonal sammenheng. Området foreslås medtatt i Landsplanen for fuglereservater og vernet etter Lov om naturvern.

Øyvind Spjøtvoll, N-7890 Namsskogan

INNHOOLD

REFERAT	
INNLEDNING	5
KART OVER OMRÅDET	6
OMRÅDEBESKRIVELSE	7
Beliggenhet	7
Topografi, vegetasjon m.m.	7
Tekniske inngrep	8
FUGLEFAUNAEN	10
Hovedartsliste	10
Kommentarer til artslista	16
Litt om hekking, trekk og overvintring ..	34
VURDERING AV OMRÅDETS BETYDNING I ORNITOLOGISK	
SAMMENHENG	39
VERNEINTERESSER	39
LITTERATUR	41

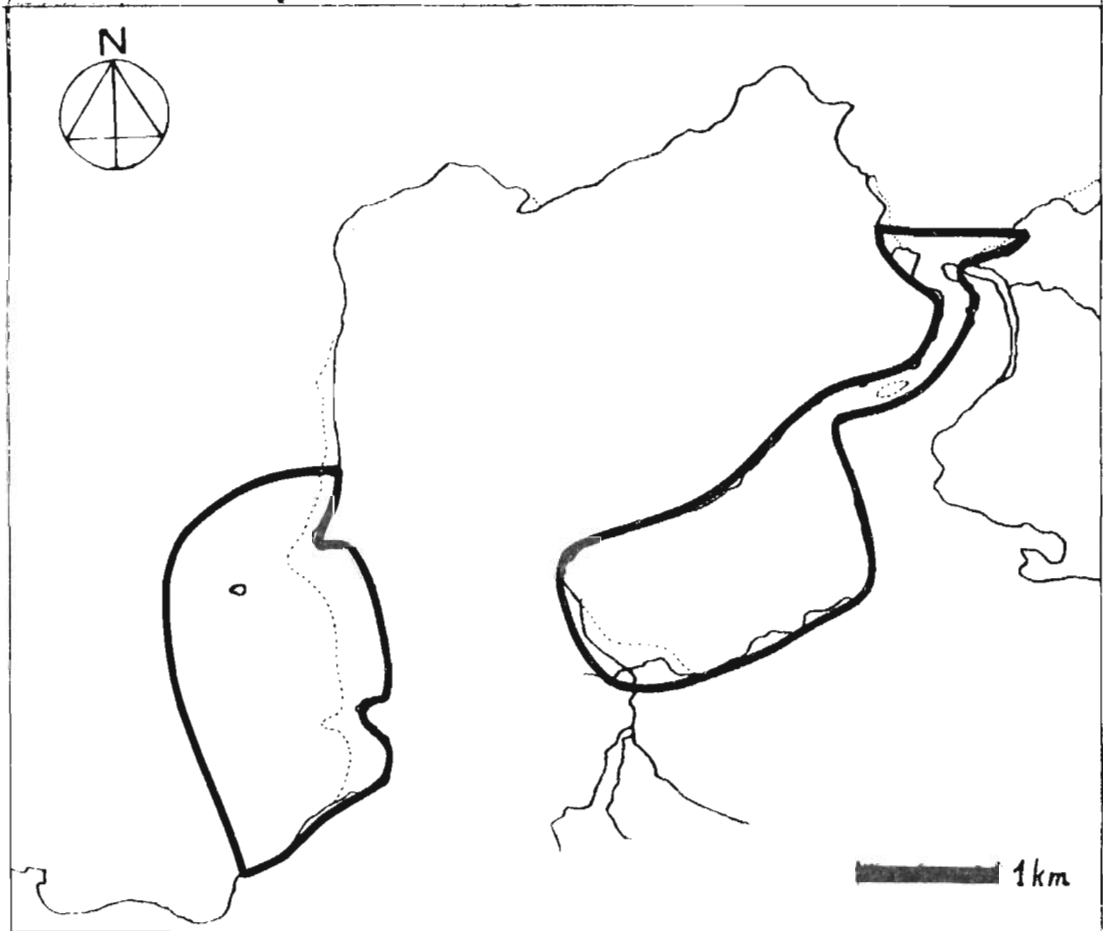
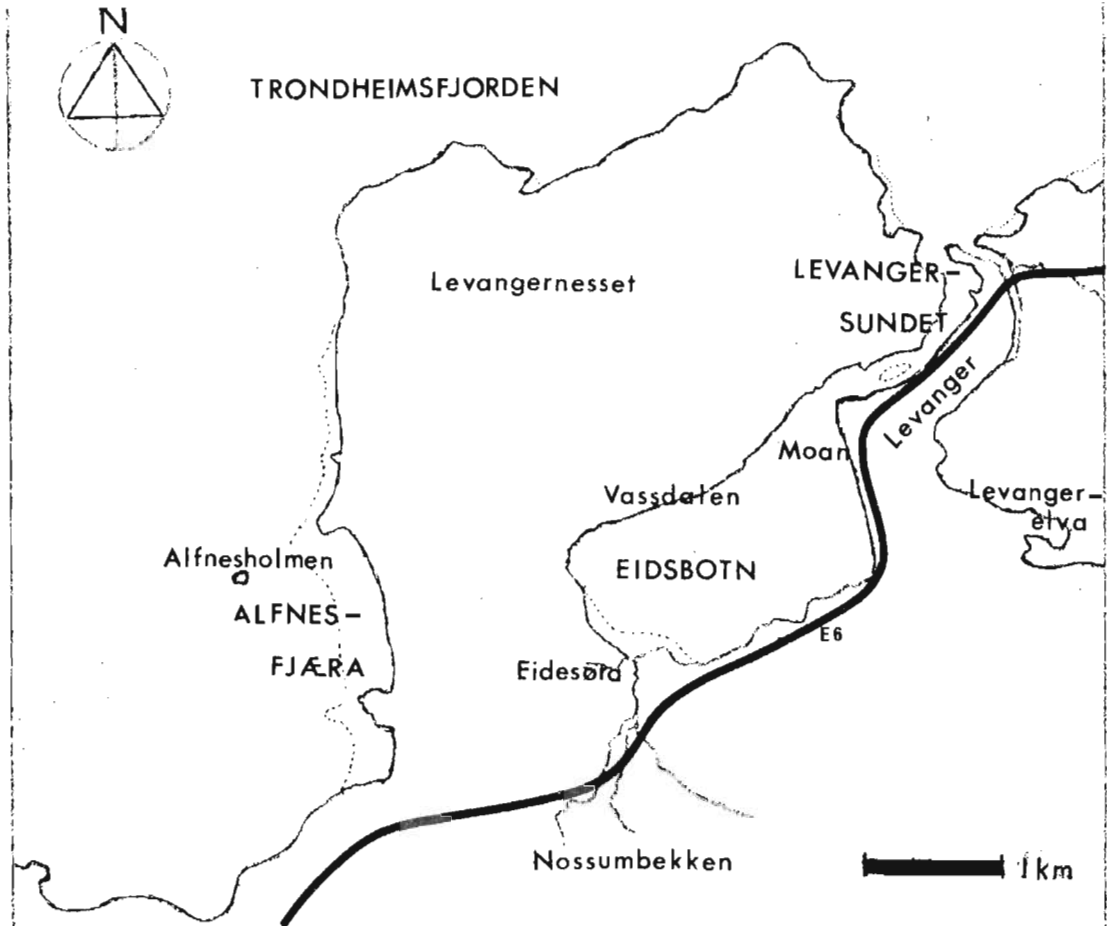
INNLEDNING

Denne rapporten er utført etter oppdrag fra Miljøverndepartementet. Eidsbotn og Levangersundet har lenge vært kjent som et meget viktig område i ornitologisk sammenheng (Schei 1968), og det har etter hvert blitt klart at Alfnesfjæra (med sjøområdene omkring Alfnesholmen) naturlig tilhører dette området. Derfor er også den tatt med i denne rapporten.

Materialet bygger på de observasjoner som er gjort i området i tidsrommet 1.9. 1965 til 1.1. 1977, mesteparten fra de to siste årene (1975 og -76). Foruten forfatteren har følgende bidratt med verdifulle opplysninger: Johan Åge Asphjell, Tor Bollingmo, Alv Ottar Folkestad, Arnold Hamstad, Svein Karlsen, Knut Krogstad, Trygve Lullau, Erling Meirik, Torgeir Nygård, Fritz Rikardsen, Svein Edv. Ringen, Odd Schei, Jon Suul, Ole Martin Sæterhaug, Per Gustav Thingstad og Geir E. Vie. Samtlige takkes for meget verdifull hjelp.

Hensikten med denne rapporten har vært å få samlet de ornitologiske data som foreligger fra Eidsbotn, Levangersundet og Alfnesfjæra, og få utredet de ornitologiske kvaliteteter dette området har.

KART OVER OMRÅDET

— : UNDERSØKELSESOMRÅDET

OMRÅDEBESKRIVELSE

Beliggenhet

Eidsbotn, Levangersundet og Alfnesfjæra ligger i Levanger kommune, Nord-Trøndelag, og den geografiske beliggenhet er ca. $63^{\circ}44'N$ og $11^{\circ}15'E$. UTM-koordinatene er: 32 VPR 110690 (omtrent midt i området) i den topografiske 1:50 000-serien. Undersøkellesområdet strekker seg fra tettbebyggelsen i Levanger (Levangersundet) og sørvestover til Eidsbotn og Alfnesfjæra (ca. 5 km fra Levanger sentrum).

Topografi, vegetasjon m.m.

Eidsbotn er et vel 2 km^2 stort fjordbasseng som står i forbindelse med Trondheimsfjorden gjennom det smale Levangersundet. Mesteparten av Eidsbotn er omgitt av bebyggelse og dyrka mark, men i de indre deler er det et omtrent sammenhengende belte med løvskog (hovedsakelig gråor) mellom fjæra og åker/engområdene. Bassenget er forholdsvis grunt, og det største dyp skal være målt til ca. 6 m. Fjærepartiene varierer fra sand- og rullesteinfjæra - og til store områder med mudderfjæra (som på Eidesøra og fra Moan og sørover).

Baadsvik (1974) har i sin botaniske rapport om verneverdig strandengvegetasjon langs Trondheimsfjorden kort beskrevet vegetasjonen i Eidsbotn: "Langs strendene mot nord-vest, øst og sørøst er det mye stein og fyllinger, og strandengvegetasjonen finnes i best utvikling i søndre del ved travbanen (Eidesøra). Her finnes velutviklede *Salicornia* (salturt)-samfunn på mudderbunn som på større dyp går over i *Zostera* (ålegras)-enger. Disse er forøvrig vidt utbredt i hele Eidsbotn. Inn mot en kantskog av gråor er det en smal sone av ulike *Juncus gerardi* (saltsiv)-samfunn i tillegg til sumppartier med bl.a. *Scirpus rufus* (rustsivaks)-vegetasjon. Enkelte partier med *Puccinellia maritima* (fjæresaltgras) er også representert på overgangen fra mudderfjæra."

Levangersundet er den ca. 1.5 km lange "kanalen" som forbinder Eidsbotn med Trondheimsfjorden. Sundet er i

overkant av 200 m bredt på det meste - og forholdsvis grunt. I den innerste delen av Levangersundet er det et relativt stort gruntvannsområde som blir liggende tørt ved fjære sjø. Sundet er for det meste omgitt av bebyggelse, med unntak av et lite parti ned for Staupshaugen. Der når løvskogen helt ned til fjæra. Selve fjæra i Levangersundet er dominert av fyllinger, bebyggelse (lagerhus o.l.), ferje- og havneanlegg, men enkelte plasser (spesielt på Levangernesset) finnes det partier med strandberg - og ellers en blanding av sand-, rullestein- og mudderfjære.

Alfnesfjæra er ca. 2 km lang, og ligger på vestsida av Levangernesset. Den har ikke noen markert begrensning, da fjæra naturlig fortsetter mot nordsida av Levangernesset - og likedan sørvestover mot Skogn. Det som omtales i denne forbindelse er den store, sammenhengende mudderfjæra like ned for Alstadhaug kirke og gruntvannsområdene omkring Alfnesholmen. Baadsvik har kort beskrevet dette området slik: "Her er det partier med mudderfjære hvor det bl.a. inngår noen forekomster av *Salicornia* (salturt). En kort rullesteinfjære innenfor danner overgangen mot dyrket mark."

Tekniske inngrep

Både Eidsbotn og Levangersundet er betydelig påvirket av en rekke tekniske inngrep av forskjellig karakter. Store fyllinger er lagt opp flere plasser (bl.a. på Moan), bebyggelse er oppført helt ned mot fjæra (bl.a. i Vassdalen), veier er bygget like i nærheten av fjæreområdene (bl.a. langs hele nordsida av Levangersundet og Eidsbotn), på Eidesøra ligger en travbane (som forøvrig ikke lenger blir benyttet), det er bygget ny bru over Levangersundet - og ellers store, tekniske forandringer i forbindelse med ferje- og havneområdet. Småbåthavn er også opprettet i Levangersundet, og like før Sundet munner ut i Eidsbotn er det bygget en form for "molo" fra sørsida. Denne går omtrent over hele Sundet, slik at inn-/utløpet til Eidsbotn blir veldig trangt. Dette fører til at tidevannet nærmest fosser gjennom den smale passasjen.

Mesteparten av både Eidsbotn og Levangersundet bærer tydelig preg av at området tildels er meget sterkt forurenset. Det gjelder spesielt de indre deler av Eidsbotn, og da i første rekke den forholdsvis store mudderfjæra ved utløpet av Nossumbekken (Eidesøra). Denne forurensingen skyldes bl.a. utslipp fra halmlutingsanlegg, tilsig fra jordbruk, kloakktilførsel, utslipp av husdyrgjødsel osv. Baadsvik skriver i sin rapport: " - og like under overflaten er mudderet svart av svoveljernholdige forbindelser." Dette forteller at det er stor tilførsel av organisk materiale, og det kan få meget uheldige konsekvenser på lengre sikt - også i ornitologisk sammenheng.

Alfnesfjæra er nok også en del påvirket av tekniske inngrep, om ikke i så stor grad som Eidsbotn og Levangersundet. Det er en del tilsig fra jordbruk/kloakk, men p.g.a. beliggenhet og topografi blir virkningen langt mindre i Alfnesfjæra enn f.eks. i Eidsbotn. Store deler av Alfnesfjæra er benyttet til rasktømming - hovedsakelig fra jordbruk (store mengder med stein, røtter o.l.). Dette setter sitt preg på den øverste delen av fjæra over lange strekninger. Den store mudderfjæra og gruntvannsområdene utenfor (omkring Alfnesholmen) er forholdsvis fri for tekniske inngrep. På Alfnesholmen står det et trigonometrisk punkt.

FUGLEFAUNAEN

Hovedartsliste

Tegnforklaring

- R: påvist hekkende ved reirfunn eller obs. av små eller nettopp utfløyne unger
r: antatt hekkende eller reviratferd som sannsynliggjør hekking
T: observasjoner gjort på trekk (vår og/eller høst)
O: overvintrer i området
S: observert på streif
( ): arten observert like utenfor undersøkelsesområdet
X: se kommentarer til hovedartslista

Forekomst:

- + : sjelden eller sporadisk forekomst
++ : forekommer regelmessig, men fåtallig
+++ : forekommer tallrik

Lommer - *Gaviidae*

Smålom, <i>Gavia stellata</i>		O++
Storlom, <i>Gavia arctica</i>	X	T+
Islom/Gulnebbblom, <i>Gavia immer/Gavia adamsii</i>	X	S+

Lappedykkere - *Podicipedidae*

Dvergdykker, <i>Tachybaptus ruficollis</i>	X	O+(+)
Horndykker, <i>Podiceps auritus</i>		T/O++
Gråstrupedykker, <i>Podiceps griseigena</i>	X	S+
Toppdykker, <i>Podiceps cristatus</i>	X	S+

Skarver - *Phalacrocoracidae*

Storskarv, <i>Phalacrocorax carbo</i>		S/O++
---------------------------------------	--	-------

Hegre og rørdrummer - *Ardeidae*

Gråhegre, <i>Ardea cinerea</i>		S/O++
--------------------------------	--	-------

Gjess, svaner og ender - *Anatidae*

Canadagås, <i>Branta canadensis</i>	X	T/O++
Grågås, <i>Anser anser</i>	X	T+
Sædgås, <i>Anser fabalis</i>	X	T+
Sangsvane, <i>Cygnus cygnus</i>	X	T/O++
Gravand, <i>Tadorna tadorna</i>	X	T/S+
Stokkand, <i>Anas platyrhynchos</i>	X	R/T/O+++

Krikkand, <i>Anas crecca</i>	X	T/O?++(+)
Brunnakke, <i>Anas penelope</i>	X	T++(+)
Stjertand, <i>Anas acuta</i>	X	T+(+)
Knekkand, <i>Anas querquedula</i>	X	T+
Skjeand, <i>Anas clypeata</i>	X	T+(+)
Toppand, <i>Aythya fuligula</i>	X	T/O+(+)
Bergand, <i>Aythya marila</i>	X	T/O++
Ærfugl, <i>Somateria mollissima</i>	X	R/T/O+++
Svartand, <i>Melanitta nigra</i>	X	T/O+(+)
Sjøorre, <i>Melanitta fusca</i>	X	T/O++(+)
Havelle, <i>Clangula hyemalis</i>	X	T/O++(+)
Kvinand, <i>Bucephala clangula</i>	X	T/O++(+)
Lappfiskand, <i>Mergus albellus</i>	X	T+
Siland, <i>Mergus serrator</i>	X	R/T/O++(+)
Laksand, <i>Mergus merganser</i>	X	T/O?+(+)
Fiskeørner - <i>Pandionidae</i>		
Fiskeørn, <i>Pandion haliaetus</i>	X	T+
Hauker - <i>Accipitridae</i>		
Havørn, <i>Haliaetus albicilla</i>	X	S+(+)
Hønsehauk, <i>Accipiter gentilis</i>		S+(+)
Spurvehauk, <i>Accipiter nisus</i>	X	r/S++
Fjellvåk, <i>Buteo lagopus</i>	X	T/S+(+)
Kongeørn, <i>Aquila chrysaetos</i>	X	S+
Falker - <i>Falconidae</i>		
Dvergfalk, <i>Falco columbarius</i>	X	T/S+(+)
Tårnfalk, <i>Falco tinnunculus</i>	X	T/S+
Traner - <i>Gruidae</i>		
Trane, <i>Grus grus</i>	X	T+
Rikser - <i>Rallidae</i>		
Vannrikse, <i>Rallus aquaticus</i>	X	S+
Sothøne, <i>Fulica atra</i>	X	S/O+(+)
Tjelder - <i>Haematopodidae</i>		
Tjeld, <i>Haematopus ostralegus</i>		R/T+++
Loer (Brokkfugler) - <i>Charadriidae</i>		
Sandlo, <i>Charadrius hiaticula</i>	X	R/T++(+)
Heilo, <i>Pluvialis apricaria</i>		T++(+)
Tundralo, <i>Pluvialis squatarola</i>	X	T+(+)
Vipe, <i>Vanelus vanellus</i>		R/T++(+)
Steinvender, <i>Arenaria interpres</i>	X	S+
Sniper - <i>Scolopacidae</i>		

Dvergsnipe, <i>Calidris minuta</i>		T++(+)
Temmincksnipe, <i>Calidris temminckii</i>	X	r/T+(+)
Fjæreplytt, <i>Calidris maritima</i>	X	O++(+)
Myrsnipe, <i>Calidris alpina</i>	X	T/O+++
Tundrasnipe, <i>Calidris ferruginea</i>	X	T+
Polarsnipe, <i>Calidris canutus</i>	X	T++
Sandløper, <i>Calidris alba</i>	X	T+
Brushane, <i>Philomachus pugnax</i>	X	r/T++(+)
Fjellmyrløper, <i>Limicola falcinellus</i>	X	T+
Sotsnipe, <i>Tringa erythropus</i>	X	T+(+)
Rødstilk, <i>Tringa totanus</i>	X	R/T/O++(+)
Gluttsnipe, <i>Tringa nebularia</i>		T++
Skogsnipe, <i>Tringa ochropus</i>	X	T+
Grønnstilk, <i>Tringa glareola</i>	X	T+(+)
Strandsnipe, <i>Tringa hypoleucos</i>	X	R/T++
Svarthalespove, <i>Limosa limosa</i>	X	T+
Lappspove, <i>Limosa lapponica</i>	X	T++
Storspove, <i>Numenius arquata</i>	X	R/T++
Småspove, <i>Numenius phaeopus</i>	X	T+(+)
Rugde, <i>Scolopax rusticola</i>		T/S+(+)
Enkeltbekkasin, <i>Gallinago gallinago</i>	X	R/T++
Kvartbekkasin, <i>Lymnocyptes minimus</i>	X	T+
Svømmesniper - <i>Phalaropodidae</i>		
Svømmesnipe, <i>Phalaropus lobatus</i>	X	T+
Joer - <i>Stercorariidae</i>		
Tyvjo, <i>stercorarius parasiticus</i>	X	R/S+(+)
Fjelljo, <i>Stercorarius longicaudus</i>	X	T+
Måker og terner - <i>Laridae</i>		
Hettemåke, <i>Larus ridibundus</i>	X	S/O++(+)
Sildemåke, <i>Larus fuscus</i>	X	T++
Gråmåke, <i>Larus argentus</i>	X	S/O+++
Polarmåke, <i>Larus hyperboreus</i>	X	S+
Svartbak, <i>Larus marinus</i>	X	S/O++
Fiskemåke, <i>Larus canus</i>	X	R/T+++
Makrellterne, <i>Sterna hirundo</i>	X	R/T++
Rødnebbterne, <i>Sterna paradisaea</i>	X	T/S+(+)
Terne ubestemt, <i>Sterna sp.</i>	X	
Alker - <i>Alcidae</i>		
Teiste, <i>Cepphus grylle</i>	X	R/O++
Duer - <i>Columbidae</i>		

Ringdue, <i>Columba palumbus</i>	X	(R)/T++
Tamdue (Bydue), <i>Columba livia domesticus</i>	X	R/O++(+)
Tyrkerdue, <i>Streptopelia decaocto</i>	X	R/O++
Gjøgker - <i>Cuculidae</i>		
Gjøk, <i>Cuculus canorus</i>	X	r/T+(+)
Ugler - <i>Strigidae</i>		
(Snøggle, <i>Nyctea scandiaca</i>)	X	S+
Hubro, <i>Bubo bubo</i>	X	S+
Hornugle, <i>Asio otus</i>	X	(r)/S+(+)
Perleugle, <i>Aegolius funereus</i>	X	R/S+(+)
Spurvugle, <i>Glaucidium passerinum</i>	X	S+(+)
Kattugle, <i>Strix aluco</i>	X	r/S+(+)
Seilere - <i>Apodidae</i>		
Tårnseiler, <i>Apus apus</i>	X	(R)/T/S++
Spetter - <i>Picidae</i>		
(Vendehals, <i>Jynx torquilla</i>)	X	r+
Grønnspekk, <i>Picus viridus</i>	X	S/O+
Flaggspekk, <i>Dendrocopus major</i>	X	S/O+(+)
(Hvitryggspett, <i>Dendrocopus leucotos</i>)	X	S+
Dvergspett, <i>Dendrocopus minor</i>	X	(R)/S+(+)
Tretåspett, <i>Picoides tridactylus</i>	X	S+
Svaler - <i>Hirundinidae</i>		
Sandsvale, <i>Riparia riparia</i>	X	R/T/S++
Låvesvale, <i>Hirundo rustica</i>		(R)/T++(+)
Taksvale, <i>Delichon urbica</i>		(R)/T++(+)
Lerker - <i>Alaudidae</i>		
Sanglerke, <i>Alauda arvensis</i>	X	R/T++
Erler og piplerker - <i>Motacillidae</i>		
Trepipelerke, <i>Anthus trivialis</i>	X	(r)/T+(+)
Heipiplerke, <i>Anthus pratensis</i>		T++(+)
Skjærpiplerke, <i>Anthus spinoletta</i>	X	R/T++
Såerle, <i>Motacilla flava thunbergi</i>		T+(+)
Linerle, <i>Motacilla alba</i>		R++
Varslere - <i>Laniidae</i>		
Varsler, <i>Lanius excubitor</i>		S+(+)
Stærer - <i>Sturnidae</i>		
Stær, <i>Sturnus vulgaris</i>	X	(R)/T/O+++
Kråkefugler - <i>Corvidae</i>		
Nøtteskrike, <i>Carrulus glandarius</i>	X	(r)/S+(+)
Skjære, <i>Pica pica</i>		(R)/S++(+)

Nøttekråke (Sibir-nøttekråke), <i>Nusifraga macrorhynchos</i>	X	S+
Kaie, <i>Corvus monedula</i>	X	(R)/S++(+)
Kråke, <i>Corvus corone</i>	X	(R)/S+++
Ravn, <i>Corvus corax</i>		S+(+)
Sidensvanser - <i>Bombycillidae</i>		
Sidensvans, <i>Bombycilla garrulus</i>		T+(+)
Fossekaller - <i>Cinclidae</i>		
Fossekall, <i>Cinclus cinclus</i>	X	S+
Gjerdesmetter - <i>Troglodytidae</i>		
Gjerdesmett, <i>Troglodytes troglodytes</i>	X	(r)/O++
Jernspurver - <i>Prunellidae</i>		
Jernspurv, <i>Prunella modularis</i>	X	(R)/T++
Sangere/troster - <i>Muscicapidae</i>		
Gulsanger, <i>Hippolais icterina</i>	X	R+(+)
Hagesanger, <i>Sylvia borin</i>		(r)+(+)
Munk, <i>Sylvia atricapilla</i>		(R)++
Tornsanger, <i>Sylvia communis</i>		(r)+(+)
Løvsanger, <i>Phylloscopus trochilus</i>		(R)/T++(+)
Gransanger, <i>Phylloscopus collybita</i>		(r)/T++
Fuglekonge, <i>Regulus regulus</i>		(R)/S++
Hagefluesnapper, <i>Ficedula hypoleuca</i>	X	R/T++
Grå fluesnapper, <i>Muscicapa striata</i>	X	(r)/T+(+)
Buskskvett, <i>Saxicola rubetra</i>	X	(r)/T+(+)
Steinskvett, <i>Oenanthe oenanthe</i>	X	R/T++(+)
(Svart rødstjert, <i>Phoenicurus ochruros</i>)	X	T+
Rødstjert, <i>Phoenicurus phoenicurus</i>		T+(+)
Rødstrupe, <i>Erithacus rubecula</i>	X	(R)/T++(+)
Blåstrupe, <i>Luscinia svecica</i>	X	T+(+)
Gråtrost, <i>Turdus pilaris</i>		R/T++(+)
Ringtrost, <i>Turdus torquatus</i>		T+(+)
Svarttrost, <i>Turdus merula</i>		(R)/T++
Rødvingetrost, <i>Turdus iliacus</i>		(R)/++(+)
Måltrost, <i>Turdus philomelos</i>		(R)/T++
Stjertmeiser - <i>Aegithalidae</i>		
Stjertmeis, <i>Aegithalos caudatus</i>		S/O+(+)
Meiser - <i>Paridae</i>		
Løvmeis, <i>Parus palustris</i>		R/O++
Granmeis, <i>Parus montanus</i>		(R)/O++(+)
Toppmeis, <i>Parus cristatus</i>		(r)/O+(+)
Svartmeis, <i>Parus ater</i>		R/O++

Blåmeis, <i>Parus caeruleus</i>		R/O++
Kjøttmeis, <i>Parus major</i>		R/O+++
Spettmeiser - <i>Sittidae</i>		
Spettmeis, <i>Sitta europaea</i>	X	S+
Trekrypere - <i>Certhiidae</i>		
Trekryper, <i>Certhia familiaris</i>	X	(R)/O++
Veverfugler - <i>Ploceidae</i>		
Gråspurv, <i>Passer domesticus</i>		(R)/O+++
Pilfink, <i>Passer montanus</i>	X	S?+
Finker - <i>Fringillidae</i>		
Bokfink, <i>Fringilla coelebs</i>	X	(R)/T/O++(+)
Bjørkefink, <i>Fringilla montifringilla</i>	X	(R)/T/O++(+)
Grønnefink, <i>Carduelis chloris</i>	X	(R)/O++
Grønnsisik, <i>Carduelis spinus</i>	X	(r)/S+(+)
Bergirisk, <i>Acanthis flavirostris</i>	X	T++(+)
Gråsisik, <i>Acanthis flammea</i>		T/S/O++(+)
Konglebit, <i>Pinicola enucleator</i>	X	T/S+(+)
Grankorsnebb, <i>Loxia curvirostra</i>		S+(+)
Furukorsnebb, <i>Loxia pytyopsittacus</i>		S+
Korsnebb ubest., <i>Loxia sp.</i>	X	
Dompap, <i>Pyrrhula pyrrhula</i>		(R)/O++
Buskspurver - <i>Emberizidae</i>		
Gulspurv, <i>Emberiza sitrinella</i>		(R)/O++(+)
Sivspurv, <i>Emberiza schoeniclus</i>	X	R/T++
Lappspurv, <i>Calcarius lapponica</i>		T+(+)
Snøspurv, <i>Plectrophenax</i>	X	T/O?++(+)

Nomenklaturen i artslisten ovenfor er i overensstemmelse med de siste retninglinjer som er vedtatt av Norsk navne- og sjeldenhetskomite for fugler (NNSK) (Ree, V. 1976). Følgende arter som forekommer i lista har fått forandret navn:

Gråhegre, tidligere hegre.

Tårnseiler, tidligere tårnsvale.

Sanglerke, tidligere lerke.

Hagefluesnapper, tidligere svart/hvit fluesnapper.

Kommentar til hovedartslista

Storlom

En sikker observasjon foreligger: 1 individ (i full sommerdrakt) utenfor Alfnesfjæra 15.4. 1975.

Islom/Gulnebbblom

En stor lom (som da ble bestemt til gulnebbblom) observert i Levangersundet/Eidsbotn 31.2. og 1.4. 1967. Etter nærmere kjennskap til disse to artene og problemet med å skille de i felt, er denne ført opp som islom eller gulnebbblom. (Folkestad og Frengen 1976)

Dvergdykker

Vintrene 1974/75 og 1975/76 holdt minimum 2 individ til i Levangersundet (Svein Edv. Ringen, Øyvind Spjøtvoll m.fl.). Min. 2 individ er også obs. samme sted høst/vinter 1976 (Geir E. Vie). Det er meget sannsynlig at arten har overvintret i samme området også tidligere (opplysninger fra Arnold Hamstad og Erling Meirik).

Gråstrupedykker

En sikker observasjon foreligger: 1 individ utenfor Alfnesfjæra 9.10. 1974 (forøvrig sammen med 8 horndykkere og 2 toppdykkere).

Toppdykker

To individ obs. utenfor Alfnesfjæra 9.10. 1974.

Canadagås

Denne arten overvintret første gang i Eidsbotn 1967/68, da 3 individ holdt seg der hele vinteren. Året etter (1968/69) overvintret 5 individ, og året deretter igjen (1969/70) 8 individ. Etter den tid har arten ikke vært så årvisst i området, men det foreligger mange observasjoner også fra de senere år. Maks. antall: Ca. 50 individ på Eidesøra 10.3.1975.

Grågås

Det foreligger en del observasjoner av denne arten fra Eidsbotn, og alle er gjort i forbindelse med vår- og høsttrekk. Maks. antall: 4 individ på Eidesøra 16.10. 1969.

Sædgås

En observasjon foreligger: 2 individ på Eidesøra 26.9. 1976 (Knut Krogstad).

Sangsvane

Arten er årvisst i Eidsbotn i vinterhalvåret, og obs. noen få ganger i Alfnesfjæra (spesielt ved islegging i de indre deler av Eidsbotn). Maks. antall: 42 individ tilsammen i Eidsbotn og Alfnesfjæra 29.1. 1975 (32 individ i Eidsbotn + 10 individ i Alfnesfjæra).

Gravand

Arten er observert en del ganger i området, både i Eidsbotn og Alfnesfjæra (de fleste av obs. er gjort i april/mai). Maks. antall: 4 individ (2 par) i Alfnesfjæra 15.4. 1975.

Stokkand

En dominerende art i området, unntatt i sommerhalvåret. Arten er i flere år sett med små unger i Eidsbotn (Jon Suul, Øyvind Spjøtvoll m.fl.). Utover høsten og forvinteren skjer det en markert "opphopping" av stokkender både i Eidsbotn og Alfnesfjæra, og i november 1966 var det ca. 1200 individ på det meste. I desember, januar og februar avtar vanligvis antallet noe, mens det som oftest foregår en ny "opphopping" i løpet av mars/april. I april/mai skjer så en rask forflytning fra området, og omkring midten av mai har de fleste stokkendene forlatt Eidsbotn og Alfnesfjæra. I mai/juni (trolig også senere) er det vanlig å se flokker med ♂♂ i myting, både i Eidsbotn og Alfnesfjæra - spesielt sistnevnte sted. Ca. 150 mytende ♂♂ utenfor Alfnesfjæra 19.6. 1970.

Krikkand

Denne arten opptrer i betydelige flokker vår og høst, spesielt på Eidesøra. Maks. antall: Ca. 300 individ på Eidesøra 17.5. 1975. Vinteren 1974/75 overvintret trolig en ♀ av denne art i Eidsbotn.

Brunnakke

Arten opptrer regelmessig på trekket vår og høst, spesielt på Eidesøra. Maks. antall: 157 individ tilsammen i Eidsbotn og Alfnesfjæra 30.9. 1973 (140 individ i Eidsbotn + 17 individ i Alfnesfjæra) (Tor Bollingmo), 167 individ på Eidesøra

21.9. 1974 (Torgeir Nygård) og ca. 150 individ på Eidesøra
26.9. 1976 (Knut Krogstad).

Stjertand

Følgende observasjoner foreligger: 1 individ i Alfnesfjæra 30.9. 1973 (Tor Bollingmo), 1 ♀ på Eidesøra 21.9. 1974 (Torgeir Nygård), i tidsrommet 30.4. - 5.5. 1975 observert flere eksemplarer på Eidesøra, med 4 individ (2 par) som det meste (Torgeir Nygård, Fritz Rikardsen, Øyvind Spjøtvoll m.fl.) og 2 individ (par) samme sted 4.5.1976 (Svein Edv. Ringen).

Knekkand

Kun en observasjon foreligger: 1 ♂ på Eidesøra 9.6. 1975.

Skjeand

Arten har vært årvisst på Eidesøra om våren i tidsrommet 1969 - 1975, med 4 individ som det meste (Johan Åge Asphjell, Odd Schei og Øyvind Spjøtvoll).

Toppand

Denne arten sees regelmessig vår og høst i Eidsbotn, og en del individer overvintrer samme sted. Maks. antall: 35 individ i Eidsbotn 17.3. 1973 (Jon Suul).

Bergand

Arten overvintrer regelmessig i varierende antall i Eidsbotn og ved utløpet av Levangerelva (utenfor havneområdet) - ofte sammen med toppand. I februar/mars 1967 lå det en flokk på 68 bergender og toppender i Eidsbotn, og min. 47 av disse var bergender. Vinteren 1974/75 holdt 13 bergender til ved utløpet av Levangerelva (Trygve Lullau, Øyvind Spjøtvoll m.fl.).

Ærfugl

En dominerende art i området, spesielt om vinteren. I 1966/67 var det tilsammen ca. 1300 individ i Eidsbotn, Levangersundet og Alfnesfjæra, og også i de senere år har antallet omtrent vært det samme. Konsentrasjonen av ærfugl i området øker i vesentlig grad utover høsten (spesielt i oktober), mens den vanligvis er noenlunde konstant i des., jan., febr. og mars. I løpet av april/mai forlater mesteparten av ærfuglen området, og om sommeren (juni - august) er antallet sjelden over 300 individ i hele området. Mesteparten av disse er forøvrig

ungfugl og mytende ♂♂. Arten hekker spredt i området, med størst konsentrasjon på Alfnesholmen (ca. 20 reir i 1972). Hvor det blir av disse store mengdene med ærfugl, er ikke konstantert med sikkerhet ennå, men det er antydning et betydelig trekk i øst-/vestlig retning (Folkestad og Moksnes 1970 og Thingstad, Spjøtvoll og Suul 1976).

Svartand

Denne arten opptrer sporadisk om høsten og vinteren, og de fleste av observasjonene er fra området omkring Alfnesholmen. Maks. antall: 14 individ utenfor Alfnesfjæra 30.9. 1973 (Tor Bollingmo).

Sjørørre

Arten opptrer regelmessig i vinterhalvåret, spesielt i området omkring Alfnesholmen. Sporadisk kan arten også komme inn i Eidsbotn og Levangersundet, men i lite antall (maks. antall: 3 individ i Eidsbotn 19.10. 1966). Sjørørren kommer vanligvis til området i sept./okt., og forsvinner igjen i løpet av april/mai (se forøvrig under ærfugl). Noen eks. kan muligens holde til i området hele sommeren, ihverfall ble 3 individ sett utenfor Alfnesfjæra 19.6. 1970. Maks antall: Ca. 160 individ omkring Alfnesholmen 17.10. 1974.

Havelle

Denne arten sees regelmessig i området om vinteren, og den opptrer relativt ofte i Levangersundet og Eidsbotn (spesielt under lengre kuldeperioder). Havella kommer vanligvis til området i okt./nov. og drar igjen i april/mai. Maks. antall: Ca. 190 individer 9.2.1967 (hele området) - og i Eidsbotn: 25 individer 15.2. 1970 (Jon Suul).

Kvinand

Kvinanda opptrer årlig i området, spesielt om vinteren. Maks. antall: 62 individ i Eidsbotn 9.2. 1968. Mytende ♂♂ er også observert i Eidsbotn, nemlig 9 individ 19.6. 1970 og 40 individ (derav 1 ♀) 6.8. 1975 (Jon Suul).

Lappfiskand

En observasjon foreligger: 1 individ (♀-farget) utenfor Eidesøra i tidsrommet 25. - 29.10. 1965.

Siland

Arten hekker regelmessig i området, både i Eidsbotn og på Alfnesholmen. Den overvintrer også regelmessig, spesielt i Eidsbotn. Maks antall: 34 individ i Eidsbotn 30.9.1973 (Tor Bollingmo) og 39 individ tilsammen i Eidsbotn og Alfnesfjæra 16.11. 1974.

Laksand

Den opptrer sporadisk på trekket (både vår og høst), men i relativt lite antall. Arten er også obs. i vinterhalvåret, men det er usikkert om den overvintrer. Maks. antall: 27 individ (i myting) i Eidsbotn 6.8. 1975 (Jon Suul).

Fiskeørn

Ett individ fløy lavt over Levangersundet og Eidsbotn (sørover) 6.5. 1975.

Havørn

Enkeltindivider av arten er sett en rekke ganger over området, både Alfnesfjæra og Eidsbotn. Vinteren 1974/75 ble 2 voksne havørner sett flere ganger i området, bl.a. sittende på Alfnesholmen - og den 5.12 1974 ble 1 individ iaktatt mens den "fisket" utenfor Eidesøra i Eidsbotn.

Spurvehauk

Arten sees regelmessig på jakt over området, spesielt om høsten og vinteren. I 1969 hekket trolig ett par like i nærheten av Eidsbotn.

Fjellvåk

Enkeltindivider av arten er flere ganger sett i flukt over området, som regel i forbindelse med vår- og høsttrekk.

Kongeørn

Denne arten er sett noen få ganger i flukt over området, og bare om vinteren. Alle observasjonene er gjort mens det var tømmingsplass i Eidsbotn.

Dvergfalk

Dvergfalken opptrer forholdsvis ofte i området, som regel i forbindelse med trekket vår og høst. Høsten 1968 ble 2 individ sett flere ganger, både i Eidsbotn og Alfnesfjæra.

Tårnfalk

En sikker observasjon foreligger: 1 individ "jaktet" over travbanen på Eidesøra 5.9. 1971.

Trane

Den 1.5. 1970 ble 2 individ av arten skremt opp på Eidesøra, og fløy i nordøstlig retning.

Vannrikse

Høsten 1969 ble 1 individ av arten avlivet like ved Eidsbotn.

Sothøne

Arten er sett noen få ganger i Levangersundet og Eidsbotn (vår og høst), og vinteren 1969/70 overvintret trolig 1 eksemplar i Levangersundet (i havneområdet).

Sandlo

Ett par hekket ved travbanen på Eidesøra både i 1969 og 1970. Arten opptrer regelmessig på trekk, med størst antall om høsten. Maks. antall: Ca. 200 individ tilsammen i Eidsbotn og Alfnesfjæra 3.9. 1969 (ca. 140 individ på Eidesøra + ca. 60 individ i Alfnesfjæra).

Tundralo

Arten opptrer i varierende antall i området om høsten, både i Eidsbotn og Alfnesfjæra. Maks. antall: 4 individ på Eidesøra 24.9. 1973 (Svein Karlsen), 5 individ i Alfnesfjæra 29.9. 1974 og 4 individ samme sted 9.10. 1974 og 8 individ samme sted 1.11. 1976 (Jon Suul).

Steinvender

En observasjon foreligger: 1 individ i Eidsbotn 26.8. 1971 (Odd Schei).

Temmincksnipe

Denne arten hekket trolig ved travbanen på Eidesøra i 1969, da 1 individ ble obs. med tydelig "avledningsmanøver" den 16.6. Arten er ellers observert sporadisk på vårtrekket (mai/juni).

Fjæreplytt

Arten overvintrer årlig i området, spesielt i Alfnesfjæra og Alfnesholmen. Av og til er den også sett inne i Eidsbotn, noe som ser ut til å ha sammenheng med isforholdene i Alfnesfjæra. Maks. antall: Ca. 60 individ i Alfnesfjæra 29.9. 1974.

Myrsnipe:

Myrsnipa er en av de dominerende artene på høsttrekket, både i Alfnesfjæra og på Eidesøra. Maks. antall: Minimum 400 individtilsammen på Eidesøra og i Alfnesfjæra 2.9. 1968 (ca. 300 individ i Alfnesfjæra + min. 100 individer på Eidesøra). Arten opptrer også regelmessig på vårtrekket, men i forholdsvis lite antall. Maks. antall om våren: Min. 19 individ i Alfnesfjæra 16.6. 1968. Vinteren 1974/75 overvintret 1 eks. av arten i Eidsbotn/Alfnesfjæra.

Tundrasnipe

Den opptrer sporadisk på høsttrekket, både i Eidsbotn og Alfnesfjæra. Maks. antall: 8 individ i Alfnesfjæra 3.9. 1968 og 10 individ på Eidesøra 27. og 29.8. 1975 (Knut Krogstad).

Polarsnipe

Arten er regelmessig på høsttrekket, men i varierende antall. Maks antall: 20 individ i Alfnesfjæra 15.9. 1974 og 21 individ på Eidesøra 27.8. 1975 (Knut Krogstad).

Sandløper

Kun en sikker observasjon foreligger: 1 individ på Eidesøra 26.9. 1974.

Brushane

Arten hekket trolig på Eidesøra (ved travbanen) i 1969, da en engstelig ♀ ble sett der ved flere anledninger. Den opptrer som regel tallrik på høsttrekket, selv om antallet varierer en god del fra år til år. Maks. antall: Ca. 500 individ i Alfnesfjæra 3.9. 1968 og 516 individer i Eidsbotn 31.8. 1974 (Torgeir Nygård). Den opptrer også på vårtrekket, men da i langt mindre antall. Maks. antall om våren: 26 individer (15 ♂♂ + 11 ♀♀ - full leik) på Eidesøra 12.5. 1969.

Fjellmyrløpper

To observasjoner foreligger: Min. 2 individer (sammen med myrsniper) på Eidesøra 17.6..1968 (Arnold Hamstad - foto-belegg) og min. 3 individ samme sted 20.8. 1974 (Svein Edv.Ringen og Øyvind Spjøtvoll).

Sotsnipe

Arten opptrer sporadisk på høsttrekket. Maks. antall: 3 individ i Alfnesfjæra 15.9. 1974.

Rødstilk

Noen få par hekker enkelte år på Eidesøra i Eidsbotn, og i 1972 hekket minst ett par på Alfnesholmen. Arten er regelmessig på trekket vår og høst, men i varierende antall. Maks. antall: Min. 19 individer på Eidesøra 30.4. 1975. Vinteren 1974/75 overvintret 1 eks. i Eidsbotn/Alfnesfjæra.

Skogsnipe

Den opptrer sporadisk på vårtrekket, og de observasjoner som foreligger er fra Eidsbotn: 1 individ på Moan 1.5. 1970, 2 individ på Eidesøra 6.5. 1975 og 2 individ samme sted 5.5. 1976 (Svein Edv. Ringen).

Grønnstilk

Arten er med sikkerhet observert en gang om våren: 2 individ på Eidesøra 1.5. 1975. Fra høsttrekket foreligger flere obs. - og maks. antall er: 6 individ i Alfnesfjæra 2.9. 1968 og 6 individ i Eidsbotn 31.8. 1974 (Torgeir Nygård).

Strandsnipe

Ett par hekket ved travbanen på Eidesøra i 1968. Arten er vanlig på trekket både vår og høst, men i lite antall.

Svarthalespove

Følgende observasjoner foreligger fra området: 3 individ på Eidesøra 24.5. 1968, 1 individ samme sted 5.6. 1969 (Johan Åge Asphjell), 1 individ i Alfnesfjæra 1.5. 1970, 1 individ på Eidesøra 3.5. 1975 (Torgeir Nygård) og 1 individ samme sted 6.5. (trolig samme individ).

Lappspove

Følgende observasjoner foreligger: 2 individ i Alfnes-

fjæra 3.9. 1968, 2 individ samme sted 25.9. 1971 (Jon Suul), 2 individ samme sted 29.9. 1974 og 1 individ 9.10. samme år. Våren 1975 hadde arten tilhold i Alfnesfjæra i ca. 3 uker - i varierende antall. Første gang obs. 15 individ (11.4.) - og siste min. 67 individ. (30.4.). Arten er også obs. på Eidesøra, nemlig 10 individ 26.9. 1976 (Knut Krogstad).

Storspove

Arten hekker på kulturmark like i nærheten av området (både i Eidsbotn og Alfnesfjæra). Den opptrer også regelmessig på trekk (både vår og høst), men i relativt lite antall.

Småspove

Denne arten er observert få ganger i området, men det er grunn til å tro at den opptrer vanligere enn observasjonene tilsier. Forveksling med storspove kan muligens også forekomme. Følgende observasjoner foreligger: 2 individ på Eidesøra 2.9. 1968, og samme dag 2 individ i Alfnesfjæra (kan være de samme), 1 individ på Eidesøra 1.5. 1970, 1 individ i Alfnesfjæra 3.9. 1971, 1 individ på Eidesøra 3.5.1972 og 1 individ i Alfnesfjæra 30.4. 1975 (forøvrig sammen med min. 67 lappspover).

Enkeltbekkasin

Ett par hekket på Eidesøra i 1967 (like ved Nossumbekken). Arten er regelmessig å se både vår og høst, men i forholdsvis lite antall. Maks. antall: Min. 5 individ i Alfnesfjæra (på grasmark) 29.9. 1974.

Kvartbekkasin

To observasjoner foreligger: 3 individ på Eidesøra (på grasmark) 29.9. 1974 og 1 individ i Alfnesfjæra (på grasmark) 9.10. samme år.

Svømmesnipe

Arten er observert en gang: 1 individ (i full vinterdrakt) på Eidesøra 25.8. 1969 (Odd Schei - filmbelegg).

Tyvjo

Ett par hekket på Alfnesholmen i 1972. Arten sees sporadisk på streif i området, også helt inne i Eidsbotn: 1 individ på Eidesøra 19.6. 1970.

Fjelljo

En observasjon foreligger: 1 individ i Alfnesfjæra 31.5. 1976 (Jon Suul).

Hettemåke

Arten opptrer regelmessig i området, og en del eksemplarer overvintrer årlig i Levangersundet/Eidsbotn (vinteren 1974/75 minimum 50 individ). Maks antall: Ca. 150 individ på Eidesøra 24.8.1974.

Sildemåke

Den er vanlig å se på trekket (både vår og høst), men i varierende antall. Noen eksemplarer holder til på Eidesøra mesteparten av sommeren. Maks. antall: Ca. 70 individ på Eidesøra 5.12. 1974 (borte dagen etter) og ca 60 individ i Alfnesfjæra 22.5. 1975.

Gråmåke

Arten opptrer regelmessig i området til alle årstider, og er vanligvis den tallrikeste måkearten (spesielt i vinterhalvåret). Maks. antall: Ca. 1000 individ i Eidsbotn 3.5. 1975 (Torgeir Nygård).

Polarmåke

En sikker observasjon foreligger: 1 individ (min. 2 år) i Eidsbotn 24.4. 1975 (Jon Suul).

Svartbak

Arten opptrer regelmessig i området til alle årstider, men vanligvis i langt mindre antall enn gråmåken. Maks. antall: Ca. 50 individ i Eidsbotn 3.5. 1975 (Torgeir Nygård).

Fiskemåke

Flere par hekker årlig på Alfnesholmen (min. 8 reir i 1972), og i 1968 hekket også min. 3 par i Alfnesfjæra. Flere par hekker årlig også på hustakene ved Levangersundet og Eidsbotn. Arten er tallrik i området, unntatt i vinterhalvåret (da er den helt borte). Maks. antall: Min. 1050 individ tilsammen i Eidsbotn og Alfnesfjæra 30.9. 1973 (min. 700 individ i Eidsbotn + 350 individ i Alfnesfjæra)(Tor Bollingmo).

Makrellterne:

Denne arten hekker trolig årlig på Alfnesholmen,

min. 8 reir der i 1972. Arten opptrer også inne i Eidsbotn, der 4 individ ble bestemt til denne art 6.8. 1975 (Jon Suul). (Se forøvrig under Terne ubestemt.)

Rødnebbterne

Arten er med sikkerhet konstatert en gang i området: 1 individ i Eidsbotn 31.5. 1976 (Jon Suul) (Se forøvrig under Terne ubestemt.)

Terne ubestemt

Terner sees regelmessig i området om sommeren, men de fleste av disse er ikke artsbestemt med sikkerhet. Maks. antall: Ca. 70 individ på Eidesøra 6.6. 1972 (trolig begge arter).

Teiste

Noen par hekker trolig årlig på Alfnesholmen, min. 2 par hekket der i 1972. Arten sees regelmessig utenfor Alfnesfjæra i vinterhalvåret, men i relativt lite antall (som oftest 2-3 eksemplarer). Sporadisk er også arten sett inne i Eidsbotn, bl.a. 2 individ 16.1. 1966.

Ringdue

Den hekker årlig i skogsområdene ved Eidsbotn (bl.a. i Vassdalen), og sees ofte helt nede i fjæra - både i Eidsbotn og Alfnesfjæra. Maks. antall: 22 individ skremt opp i Alfnesfjæra 3.9. 1968.

Tamdue (Bydue)

Arten hekket før årlig under den gamle Sundbrua (brua over Levangersundet), men det er ikke kjent om den også hekker under den nye brua. Den er vanlig å se nede i fjæra, spesielt om vinteren.

Tyrkerdue

Den hekket like ved Levangersundet i 1970. Arten sees regelmessig nede i fjæra i Levangersundet og Eidsbotn, spesielt om vinteren.

Gjøk

I juni 1968 ble flere eksemplarer av arten (min. 3 individ) sett og hørt en rekke ganger på kulturmark ovenfor Alfnesfjæra, og det er trolig at arten "hekket" (la egg) i området.

Den er også observert sporadisk i området om høsten, bl.a. 2 individ (ungfugler) på Eidesøra 3.9. 1967.

Snøugle

Like utenfor undersøkelsesområdet foreligger en observasjon: 1 individ (Q-farget) på Levangerneset 26.2 1967.

Hubro

En observasjon foreligger: 1 individ fløy over Levangersundet (fra Lærerskolen og til Staupshaugen) 25.9. 1969 (forfulgt av min. 50 kråker).

Hornugle

Ett par hekket trolig ved Eidsbotn (i Vassdalen) i 1967. Den er sett i området flere ganger, bl.a. 2 individ på Moan (ved Eidsbotn) 1.5. 1970.

Perleugle

Ett par hekket i en holk som var uthengt for kvinand i 1970 (ved Eidsbotn). Arten er sett (og hørt) flere ganger i området, spesielt i årene 1967 og 1970 - som var bra "museår".

Spurvugle

Arten opptrer sporadisk i området, og som oftest er det "hamstringslager" i fugleholker som røper at den finnes. Høsten 1974 ble min. 1 individ sett ved flere anledninger ved Levangersundet/Eidsbotn (Arnold Hamstad m.fl. - også foto-belegg).

Kattugle

Utover vinteren og våren 1967 ble arten hørt ved flere anledninger mens den drev sin "vårsang" like ved Eidsbotn (i Vassdalen), og den hekket trolig i dette området. Arten er også obs. i området flere ganger, bl.a. 1 individ ovenfor Alfnesfjæra 3.9. 1968 og 1 individ ved Levangersundet (i Staupshaugen) 29.4. 1970.

Tårnseiler

Arten hekker årlig i Levanger kirke (ved Levangersundet) og i Alstadhaug kirke (mellom Eidsbotn og Alfnesfjæra), og sees regelmessig over området om sommeren.

Vendehals

Den hekket trolig ved Eidsbotn (i Vassualen) i 1966, da den ble sett og hørt en rekke ganger i dette området.

Grønnspekk

To observasjoner foreligger i området: 1 individ (♂) ved Eidesøra (i oreskogen) 1.5. 1970 og 1 individ (♂) ved utløpet av Levangerelva 27.1.1975.

Flaggspekk

Arten opptrer invasjonsartet i enkelte år, og vintrene 1967/68 og 1970/71 ble enkeltindivider sett i området ved flere anledninger (Odd Schei, Øyvind Spjøtvoll m.fl.).

Hvitryggspett

En observasjon foreligger: 1 individ (♂) ved Levangersundet (ned for Staupshaugen) 1.5 1970.

Dvergspett

Denne arten har hekket i flere år i Staupshaugen (ved Levangersundet), og den er sett på streif i området flere ganger.

Tretåspett

To observasjoner foreligger: 1 individ (♂) ved Eidsbotn (i Vassdalen) 25.9. 1965 og 1 individ (♂) ved Eidesøra (i oreskogen) 17.10.1974.

Sandsvale

Flere par hekket i et "grustak" på Moan (ved Eidsbotn) i 1971 (Per Gustav Thingstad). Arten opptrer regelmessig på streif over området, også i forbindelse med trekket vår og høst.

Sanglerke

Arten hekker på kulturmark ovenfor Alfnesfjæra (flere par), og også obs. under forhold som tyder på hekking ved travbanen på Eidesøra (1969 og 1970). Den sees regelmessig på trekk, både vår og høst - og opptrer da ofte nede i fjæreamrådene.

Trepiplerke

Arten er observert under forhold som tyder på hekking i skogkantene ovenfor Alfnesfjæra. Den opptrer sporadisk i fjæra (både i Eidsbotn og Alfnesfjæra), spesielt om høsten.

Skjærpiplerke

Denne arten hekker trolig årlig på Alfnesholmen, min 2 par hekket der i 1972. Den sees også regelmessig i Alfnesfjæra, spesielt om høsten.

Stær

Arten hekker regelmessig og tallrik ved bebyggelsen, både ved Levangersundet/Eidsbotn og ovenfor Alfnesfjæra. Store flokker med stær bruker å samle seg i området om høsten (både ved Eidsbotn og Alfnesfjæra), og enkelte ganger er det sett flokker på min. 500 individ. Arten overvintrer ofte i området (årlig?) - i varierende antall (ca. 20 individ ved Levangersundet og min. 10 individ i Alfnesfjæra vinteren 1971/72).

Nøtteskrike

Denne arten hekkker trolig årlig i barskogsområdene i nærheten av Eidsbotn og Alfnesfjæra, og er flere ganger obs. helt nede i fjæra - spesielt om vinteren.

Nøttekråke (Sibir-nøttekråke)

En observasjon foreligger: 1 individ ved Levangersundet (ved Lærerskolen) 25.9. 1968.

Kaie

Arten hekker i betydelig antall i tettbebyggelsen ved Levangersundet - og i Alstadhaug kirke (mellom Eidsbotn og Alfnesfjæra). Den sees regelmessig i fjæreområdene, spesielt om vinteren.

Kråke

Flere par hekker årlig i skogkantene omkring Eidsbotn og Levangersundet (bl.a. i Staupshaugen) - og i nærheten av Alfnesfjæra. Om vinteren er Staupshaugen fast overnattingsplass for store mengder med kråke (sammen med kaie), og enkelte ganger er det sett min. 500 individ (både kråke og kaie) samtidig. Arten sees regelmessig i fjæreområdene (både i Eidsbotn og Alfnesfjæra), og tildels i store mengder. Maks antall: Ca. 350 individ på Eidesøra 21.10. 1969.

Fossefall

Arten er observert en gang: 1 individ ved utløpet av Levangerelva 27.1. 1975.

Gjerdesmett

Den hekker trolig årlig like i nærheten av både Eidsbotn og Alfnesfjæra, da den flere ganger er sett med mat i nebbet i disse områdene. Om vinteren er det ikke uvanlig å se arten helt nede i fjæra (spesielt i Alfnesfjæra).

Jernspurv

Jernspurven er i flere år funnet hekkende like ved Eidsbotn (i Vassdalen), og trolig hekker den også i skogkantene over for Alfnesfjæra. Om høsten er arten vanlig å se helt nede i fjæra.

Gulsanger

Arten er i flere år funnet hekkende i oreskogen innerst i Eidsbotn, og i 1969 hekket min. 2 par der. Den er også hørt syngende flere plasser i området (bl.a. i Vassdalen og Staupshaugen).

Hagefluesnapper

Den hekker årlig i betydelig antall omkring Eidsbotn og Levangersundet (bl.a. i oreskogen ved Eidesøra, i Vassdalen og Staupshaugen). Arten er også observert i Alfnesfjæra om høsten.

Grå fluesnapper

Denne arten hekker trolig like i nærheten av både Levangersundet og Eidsbotn (i Staupshagen og Vassdalen), der syngende individ er observert flere ganger. Høsten 1968 (september) opptrådte arten i "mengder" i Alfnesfjæra, der det ble sett min. 21 individ samtidig.

Buskskvett

Arten hekker trolig årlig på kulturmark (beitemark) både ved Eidsbotn og Alfnesfjæra. Den sees enkelte ganger nede i fjæra, spesielt om høsten.

Steinskvett

Steinskvetten hekker trolig årlig på Alfnesholmen (min. 2 par hekket der i 1972), og observert under forhold som tyder på hekking i Alfnesfjæra (1975). Den sees regelmessig i området (spesielt i Alfnesfjæra), unntatt i vinterhalvåret.

Svart_rødstjert

En observasjon foreligger - like utenfor undersøkelsesområdet: 1 syngende Ó på Levangernesset 20.5. 1967.

Rødstrupe

Arten hekker årlig flere plasser like utenfor området. Den sees av og til i fjæreområdene, spesielt i forbindelse med trekket vår og høst.

Blåstrupe

Den er observert en rekke ganger i forbindelse med høsttrekket, både i Eidsbotn og Alfnesfjæra. Høsten 1968 (sept.) ble opptil 10 individ sett samtidig i Alfnesfjæra.

Spettmeis

Arten er observert en gang: 1 individ ved Eidsbotn (i Vassdalen) 15.9. 1974.

Trekryper

Den er funnet hekkende like ved Eidsbotn (i Vassdalen) i flere år. Arten sees regelmessig i skogsområdene både ved Eidsbotn og ovenfor Alfnesfjæra, spesielt om vinteren.

Pilfink

To observasjoner foreligger: 1 individ ved Levangersundet (ved Lærerskolen) 12.6. 1969 (Ole M.Sæterhaug, Øyvind Spjøtvoll m.fl.) og 1 individ ved Levangersundet (ved Levanger kirke) 2.5. 1970.

Bokfink

Denne arten hekker vanlig i skogsområdene like i nærheten av området (både ved Levangersundet, Eidsbotn og ovenfor Alfnesfjæra), og som oftest i betydelig antall. Den sees regelmessig i fjæreområdene, spesielt vår og høst. Enkelte eksemplarer overvintrer i området, og er da ofte å se nede i fjæra.

Bjørkefink

Arten er flere ganger funnet hekkende like i nærheten av området (bl.a. i Vassdalen og Staupshaugen). Den sees ofte i fjæreområdene (både Eidsbotn og Alfnesfjæra), spesielt i forbindelse med trekket vår og høst - ofte i store flokker (flere hundre individer). Den er også observert om vinteren (bl.a.

sammen med gråsisik).

Grønnfink

Grønnfinken er funnet hekkende like ved Eidsbotn (i Vassdalen). Arten er regelmessig å se nede i fjæreområdene (både i Eidsbotn og Alfnesfjæra), spesielt om vinteren.

Grønnsisik

Den hekker trolig enkelte år i skogsområdene i nærheten av området (f.eks. i Vassdalen), og den sees ofte på streif i traktene omkring Levangersundet, Eidsbotn og Alfnesfjæra. Arten er også observert nede i fjæra (overgangen kulturmark/fjære), spesielt om høsten.

Bergirisk

Arten opptrer trolig årlig i området om høsten, og ofte i store flokker. Høsten 1968 (sept./okt.) ble flokker på flere hundre individ (også sammen med gråsisik) sett både på Eidesøra og i Alfnesfjæra (i overgangen kulturmark/fjære).

Konglebit

Den opptrer sporadisk i området om høsten og vinteren. Maks. antall: 7 individ ved Eidsbotn (i Vassdalen) 1.11. 1974.

Korsnebb ubestemt

Flokker med korsnebb er ofte sett i skogsområdene i nærheten av Eidsbotn, Levangersundet og Alfnesfjæra. Som oftest er det vanskelig å få artsbestemt de med sikkerhet, men av de fuglene som er artsbestemt er det markert dominans av grankorsnebb. Furukorsnebb er med sikkerhet bare observert en gang: 5 individ (par + 3 ungfugler) ved Eidsbotn (i Vassdalen) 1.5.1970.

Sivspurv

Arten hekker trolig årlig omkring travbanen på Eidesøra, min. 2 par hekket der i 1970. Den sees regelmessig på trekket (både vår og høst), både i Eidsbotn og Alfnesfjæra.

Snøspurv

Denne arten opptrer regelmessig på trekket (både vår og høst), og ofte i flokker på flere hundre individ (spesielt om våren). Vinteren 1969/70 overvintret trolig noen eks. i Alfnesfjæra, da arten ble sett regelmessig der i vintermånedene. Vinteren 1974/75 er det også mulig at noen få eks. overvintret

samme sted, da min. 2 individ ble sett flere ganger i desember og januar.

Tillegg

De observasjonene hvor det mangler opplysninger om hvem som har gjort de, er alle gjort av forfatteren. Der forfatteren har vært sammen med andre personer, er alle navn oppgitt.

Ellers er alle observasjoner oppgitt med navn på de som har gjort dem.

Litt om hekking, trekk og overvintring

Som hovedartslista viser er det pr. 1.1. 1977 med sikkerhet påvist 159 fuglearter i Eidsbotn, Levangersundet og Alfnesfjæra. I tillegg er det observert 5 arter like utenfor undersøkelsesområdet. Nye arter vil sikkert bli registrert i området i årene som kommer, og nye hekkende arter vil sikkert også komme til. Av fuglearter som er sett i nærliggende, lignende lokaliteter kan nevnes: Kortnebbgås, hvitkinngås, praktærflugl, dvergmåke, alkekonge, alke, kornkråke m.fl.

Hekking

Med sikkerhet er 27 arter konstatert hekkende i Eidsbotn, Levangersundet og Alfnesfjæra, mens 17 arter trolig har hekket en eller flere ganger - men som ikke direkte er påvist ved reir- eller ungefunn. I tillegg kommer 26 arter som er funnet hekkende like utenfor undersøkelsesområdet. Tilsammen blir dette 70 hekkende fuglearter (sikre, usikre - og like utenfor). Dette må sies å være et relativt høyt antall i et så begrenset område.

Som hekkelokalitet er det spesielt Alfnesholmen som peker seg ut som meget verdifull. Det hekker en del ærfugl, fiskemåke og makrellterne, og ellers tyvjo, teiste og skjærpip-lerke der. De tre sistnevnte artene er forholdsvis sjeldne som hekkefugler så langt inne i Trondheimsfjorden. Eidsbotn har nok også en viss betydning som hekkelokalitet, og da spesielt Eidesøra. Siland, sandlo, rødstilk, strandsnipe, gulsanger (like ved) og sivspurv er funnet hekkende, og temmincksnipe og brushane har trolig hekket der.

Vår- og høsttrekk

Vårtrekket starter som regel i mars, da enkelte vadere som tjeld, vipe og storspove melder sin ankomst. Utover i april og mai kommer så de store flokkene med spurvefugler, vadere og ender. Enkelte rovfuglarter (f.eks. spurvehauk, fjellvåk og dverg-falk) er i dette tidsrommet ofte å se i området.

Hvis det er vinterlige forhold (f.eks. langvarige kuldeperioder eller kraftig snøfall) spiller fjærområdene utvilsomt en meget viktig rolle næringsmessig. Arter som vipe, storspove, stær, snøspurv, sanglerke, ringdue, bokfink, linerle m.fl. oppsøker da både Eidsbotn, Levangersundet og Alfnesfjæra for å finne mat.

På vårtrekket opptreer en del andearter i tildels store flokker. Det gjelder spesielt på Eidesøra, men også i mindre grad i Alfnesfjæra. Krikkand og brunnakke kan observeres i flokker på hundre individ og mer, mens de mere sjeldne artene som stjertand og skjeand opptreer i mindre antall.

Vårtrekket kulminerer i slutten av mai, og blant siste artene som kommer er: Gjøk, gulsanger, tornsanger, hagesanger, grå fluesnapper, tårnseiler og terner.

Høsttrekket begynner allerede i juli, da de første trekkende storspover ankommer til området. Utover i august øker fugleaktiviteten betraktelig, og i månedsskiftet august/september er det som oftest store flokker med vadere å se - spesielt på Eidesøra og i Alfnesfjæra. Dominerende arter er: Sandlo, myrsnipe, brushane og dvergsnipe. Høsten 1968 var det spesielt mye av disse artene, noe som trolig hadde sammenheng med de ekstremt dårlige værforholdene i slutten av august og begynnelsen av september. Området besøkes så å si årlig på høsttrekket av relativt sjeldne vadere som tundralo, tundrasnipe, polarsnipe og sotsnipe, og det er spesielt de store mudderfjære-områdene på Eidesøra og i Alfnesfjæra som har betydning som furasjeringsplasser for disse artene. Fjellmyrløper, kvartbekkasin og enkeltbekkasin ser derimot ut til å foretrekke partier med mere grasvegetasjon, og opptrer derfor i overgangen mellom fjæra og dyrka mark.

Utover i september/oktober trekker en rekke spurvefugler gjennom området ofte i store flokker. Dette gjelder bl.a. arter som: Heipiplerke, stær, gråtrost rødvingetrost, bokfink, bjørkefink og bergirisk. Ellers er såerle, jernspurv, grå fluesnapper, buskskvett, steinskvett, rødstrupe, blåstrupe og sivspurv årlig å se - men som regel i begrenset antall. For mange av disse artene er kantskogene like ovenfor fjæra av vesentlig betydning, og likeså er grasmark-områdene mellom fjæra og åker/-eng viktige furasjeringsplasser (spesielt for frøspiserne). De fleste av disse spurvefuglene forlater området etter kort tid, men noen av artene kan oppholde seg der over et lengre tidsrom.

I oktober begynner det å ankomme betydelige flokker med andefugler (f.eks. stokkand, toppand, bergand, ærfugl, svartand, sjøorr, havelle, kvinand og siland), og de fleste av disse overvintrer i området. Noen av artene har oppholdt seg på lokalitetene gjennom hele sommeren (bl.a. hekking, myting o.l.), men både antall arter og mengde øker betraktelig utover høsten. Dette viser seg tydelig for arter som stokkand, ærfugl, kvinand og siland. Laksanda opptrer svært sporadisk i området, da den ser ut til å være helt borte i enkelte år. Den sjeldne lappfiskanda er registrert en gang i området.

De første sangsvanene kommer vanligvis til Eidsbotn i siste halvdel av oktober, og i enkelte år kan de oppholde seg der mesteparten av vinteren - i varierende antall. Det er også registrert at en del av sangsvanene som vanligvis ligger i Eidsbotn, kan forflytte seg til Alfnesfjæra hvis det legger seg is i de indre deler av Eidsbotn (utenfor Eidesøra). De flytter da tilbake igjen så fort furasjeringsplassene i Eidsbotn (ålegras-engene) blir isfrie. Rent sporadisk er grågås og sædgås observert i Eidsbotn i trekketidene, og det er ikke utenkelig at også andre gåsearter (f.eks. ringgås, hvitkinngås, tundragås, dverggås og kortnebbgås) kan opptre i området.

Overvintring

I vinterhalvåret er det andefuglene som dominerer i området, spesielt dykkendene. I Levangersundet kan det i visse perioder enkelte år (helst ved langvarig kulde) ligge opptil tusen (1000) ærfugl. I tillegg kan det samtidig være opptil 2-300 ærfugl utenfor Alfnesfjæra, slik at maksimumtallene for denne arten kan komme opp i ca. 1300 individ (slik som i desember/-januar 1965/66). I Eidsbotn overvintrer omtrent årvisst toppand og bergand (som regel sammen), og disse artene har også overvintret utenfor havneområdet. Ellers er stokkand, kvinand og siland regelmessig å se i Eidsbotn i vinterhalvåret. Stokkanda overvintrer i store flokker (opptil ca. 1200 individ) hvert eneste år, og det er helt tydelig at flokkene ofte forflytter seg fra Eidsbotn og til Alfnesfjæra - og tilbake igjen. Spesielt utover høsten mens de store kornåkrene i området er snøfrie er dette forholdet veldig markert. Det samme skjer også ved ugunstige forhold

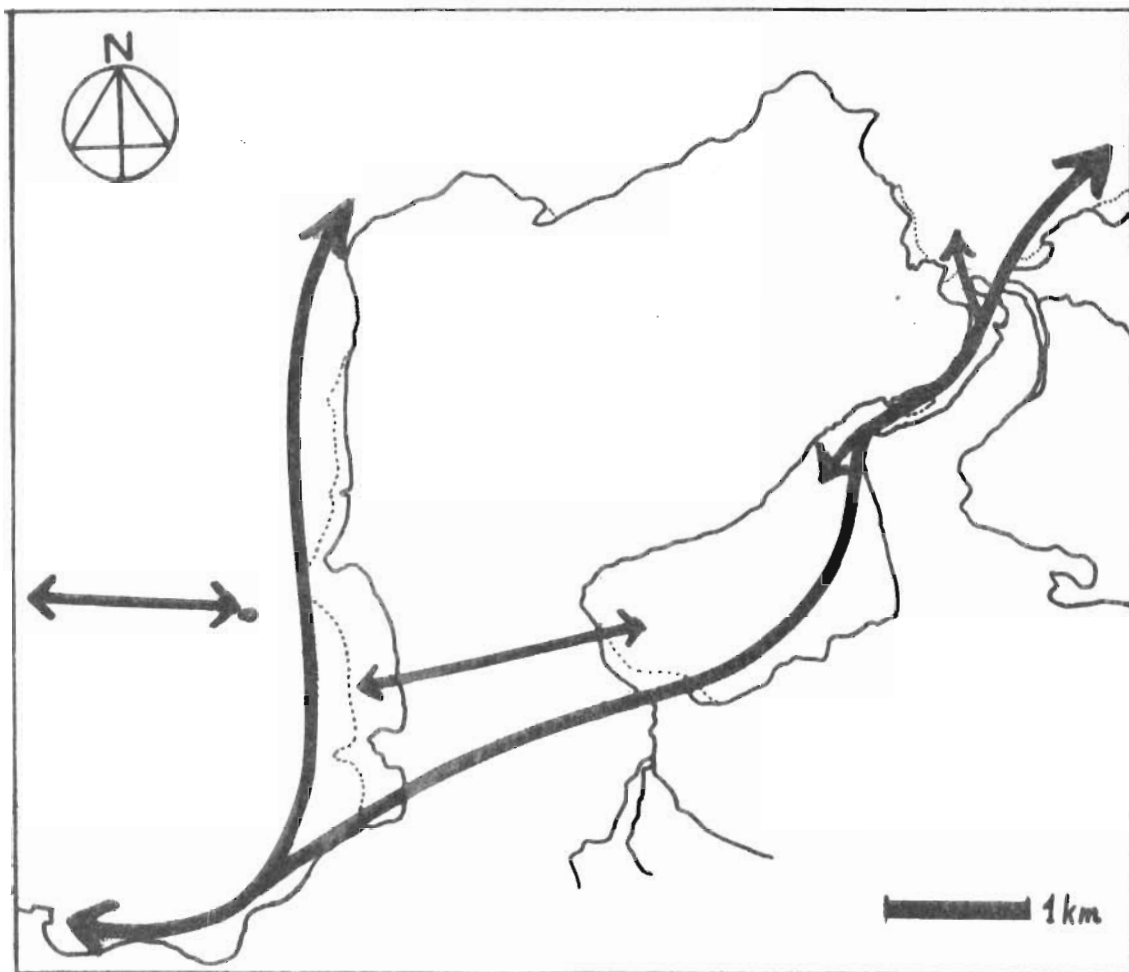
som islegging, menneskelig aktivitet o.l.. Denne markerte ornitologiske sammenhengen mellom Eidesøra og Alfnesfjæra kom tydelig frem vinteren 1974/75. Da overvintret ett individ av både myrsnipe og rødstilk, og de forflyttet seg hele tiden mellom de to lokalitetene. Samme vinteren (1974/75) overvintret trolig også en krikkannd Q , men den holdt sannsynligvis til inne i Eidsbotn hele vinteren.

I gruntvannsområdene omkring Alfnesholmen ligger det årlig flokker med sjøorre og havelle (sammen med ærfugl), og ofte er det en del svartender inniblant. Dette området ser forøvrig ut til å være meget gunstig for dykkere, da det som oftest gjennom hele vinteren blir observert horndykker(e) der (opptil 12 individ samtidig). Sporadisk er gråstrupedykker og toppdykker også sett, og arter som storskarv og teiste opptrer regelmessig i dette området i vinterhalvåret. Gråhegre observeres ofte i Alfnesfjæra og på Alfnesholmen om vinteren, noe mere sjelden inne i Eidsbotn og Levangersundet.

Dvergdykkeren ser ut til å få oppfylt sine krav til overvintringslokalitet i Levangersundet, der minimum 2 individ har hatt tilhold de tre siste vintrene (muligens også i lengre tid). Fjæreplytten er den eneste vadefuglen som er fast overvintringsgjest i dette området. Den holder vanligvis til i Alfnesfjæra og på Alfnesholmen (opptil ca. 60 individ observert), men i perioder med islegging i Alfnesfjæra, ser det ut til at den også kan trekke inn i Eidsbotn.

Enkelte stær, bokfinker og bjørkefinker overvintrer så å si årlig - både i Eidsbotn/Levangersundet og i Alfnesfjæra - og de er i kalde og snørike perioder helt avhengig av fjærområdene (littoralsonen) for å finne mat. Dette er også til en viss grad tilfelle for snøspurven, som sannsynligvis har overvintret i Alfnesfjæra. Arter som hettemåke, gråmåke, svartbak, kråke, kaie, tamdue og tyrkerdue er også meget avhengig av fjæra som furasjeringsplass om vinteren. Spesielt kan gråmåke og kråke opptre i store mengder (flokker på mange hundre), både i Eidsbotn og ved Alfnesfjæra. Det er forøvrig mye ungfugl av de gråmåkene som overvintrer i området.

Om vinteren opptrer enkelte dagrovfuglarter nokså regelmessig i undersøkelsesområdet, og spurvehauk, hønsehauk og havørn er ofte å se over sjøen og fjærelokalitetene - spesielt i Alfnesfjæra og på Alfnesholmen.

— Hovedtrekkretninger

— Mindre lokale forflytninger

Vurdering av områdets betydning i ornitologisk sammenheng

De ornitologiske undersøkelsene i Eidsbotn, Levangersundet og Alfnesfjæra viser at fuglefaunaen i området er variert og artsrik, og at individtettheten er meget stor for en del arter. Det er som hvile- og furasjeringsplass på vår- og høsttrekket og som overvintringslokalitet at området har størst betydning. I den forbindelse må dette området også sees i sammenheng med flere andre, kjente fuglelokaliteter i Trøndelag. Av marine områder kan bl.a. nevnes: Straumen på Inderøya, Rinnleiret, Falstadbukta på Ekne, Tautra, utløpet av Stjørdalselva m.fl.. Av ferskvannslokaliteter nevnes: Snåsavatnet, Fossemvatnet, Lømsen, Leksdalsvatnet, Hammervatnet m.fl.. Det er ingen tvil om at det er et nøye samspill mellom mange av disse kjente fuglelokalitetene (og trolig flere?), og at de derfor i ornitologisk sammenheng bør vurderes mest mulig samlet.

Det er mye som tyder på at hele Trondheimsfjorden virker som en "ledelinje" i forbindelse med trekket (både vår- og høst), og at Snåsavassdraget har omtrent en tilsvarende funksjon. Dette gjelder trekk i nord/sør-retning, men sannsynligvis også i betydelig grad i retning øst/vest. De lave fjellovergangene mange plasser i Trøndelag - kombinert med omtrent sammenhengende vannsystemer - muliggjør denne teorien i vesentlig grad. Mange av de fuglene som overvintrer i Eidsbotn, Levangersundet og Alfnesfjæra kommer trolig fra Østersjøen - kanskje også helt fra Kolahalvøya og Kvitsjøen. Derfor er fuglefaunaen i disse kjente fuglelokalitetene (bl.a. Eidsbotn, Levangersundet og Alfnesfjæra) ikke bare en lokal ressurs, men rett og slett både en nasjonal og internasjonal verdi.

Verneinteresser

De store ornitologiske kvalitetene i Eidsbotn, Levangersundet og Alfnesfjæra, som er dokumentert i denne rapporten, tilsier at området på en eller annen måte bør vernes, slik at også kommende generasjoner kan få oppleve dette enestående fugleområdet.

At området ligger like ved Levanger sentrum gjør det faktisk bare ennå mere attraktivt. Det er nok få tettbebyggelser på størrelse med Levanger som har et tilsvarende "naturdokument" så nær. Dette er utvilsomt et stort aktivum for mange av innbyggerne i Levanger kommune. Alle skoleslag, forskjellige lag og foreninger og ellers alle natur- og miljøinteresserte har meget gode muligheter både på det naturvitenskapelige-, estetiske-rekreasjons- og opplevelsesmessige plan så å si "like utenfor stuedøra". Området er godt egnet for naturstudier og forskning, både på grunnskolenivå og i universitets-sammenheng. Men det har nok også sine negative sider at området ligger såvidt nær Levanger. I fremtiden er det sannsynligvis økt boligbygging, veibygging, stadig økt tilførsel av organisk stoff (vannforurensing), og ellers økt menneskelig aktivitet på alle plan og områder som utgjør den største og viktigste trusselen mot dette naturområdet.

Skal de store naturkvalitetene i området bevares også for fremtiden, er det utvilsomt meget viktig at alle tekniske inngrep blir koordinert og nøye vurdert før de realiseres.

En eventuell veibygging gjennom området (Eidsbotn) er helt uforenlig med naturverninteressene. Det er også viktig at utslipp fra halmlutingsanlegg, tilsig av husdyrgjødsel, utslipp av kloakk, og andre former for forurensing blir begrenset mest mulig. Slik det har vært i enkelte år (f.eks. i 1969/70 og 1971/72) er ihvertfall uakseptabelt sett fra et biologisk synspunkt. Det er også ønskelig at småbåttrafikken i Levangersundet blir begrenset til det "nødvendige" - og at den blir pålagt visse restriksjoner for å ta hensyn til fuglefaunaen. Gruntvannsområdet i Levangersundet bør få ligge mest mulig slik det gjør i dag, da det utgjør et uhyre viktig biologisk produksjonsområde (spesielt av snegler og muslinger) - og som derfor er en avgjørende næringsfaktor for flere fuglearter. Også gruntvannsområdene utenfor Alfnesfjæra og omkring Alfnesholmen bør i størst mulig grad forbli uendret. Det samme gjelder også selve Alfnesfjæra og overgangssonen mellom fjæra og dyrka mark.

På grunnlag av de ornitologiske verdiene foreslås området tatt med i Landsplanen for fuglereservater og vernet etter Lov om naturvern.

LITTERATUR

- Baadsvik, K. 1974. Registreringer av verneverdig strandeng-vegetasjon langs Trondheimsfjorden sommeren 1973. *K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapport, Botanisk Serie* 1974 - 4:
- Folkestad, A.O. og O. Frengen. 1976. Artsbestemming av lomar, Gaviidae, ved feltobservasjoner i vinterhalvåret. *Sterna*, 15: 101-113.
- Folkestad, A.O. og A. Moksnes. 1970. Observasjoner av trekkende ærfugl i Trøndelag. *Sterna*, 9: 9-20.
- Haftorn, S. 1971. *Norges Fugler*. Universitetsforlaget. Oslo 1971.
- Ree, V. 197. Rapport fra NNSK's virksomhet april 1975 - april 1976. *Sterna*, 15: 179-197.
- Schei, O. 1968. Eidsbotn et naturområde i Levangers tettbebyggelse. *Tre naturvernområder i Levanger. Levanger Feltbiologiske Forening*. 36 s.
- Thingstad, P.G., Ø. Spjøtvoll og J. Suul. 1976. Ornitologiske undersøkelser på Rinnleiret, Levanger og Verdal kommuner, Nord-Trøndelag. *K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapport, Zoologisk Serie* 1976 - 9: 41 s.

